

Til Regionerne og Danske Regioner

Jord & Affald
J.nr. MST-781-00063
Ref. UH / JKj
Den 27. maj 2010

Revurdering af allerede kortlagte arealer i forbindelse med ændring af bekendtgørelse om definition af lettere forurenede jord

Definitionen af lettere forurenede jord er en nødvendig forudsætning for regionernes administration af lov om forurenede jord, § 3, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse skal arealer, hvor der alene forefindes lettere forurenede jord, som hovedregel ikke kortlægges.

Bekendtgørelsen om definition af lettere forurenede jord er blevet ændret med ikrafttrædelse den 1. juli 2010, idet tunge kulbrinter er tilføjet på bekendtgørelsens liste over forureningsstoffer, der definerer lettere forurenede jord:

”10) Kulbrinte-fraktionen C_{20} - C_{35} i koncentrationsintervallet 100 mg/kg tørstof til 300 mg/kg tørstof.”

Med andre ord: Lettere forurenede jord må indeholde op til 300 mg/kg kulbrinter i fraktionen C_{20} – C_{35} (tunge kulbrinter).

Baggrunden for ændringen er, at der i et teknisk projekt¹ er sket en afgrænsning af, hvilke oliestoffer der kan betragtes som lav-mobile og kun i meget begrænset omfang har egenskaber, der kan medføre risiko for miljø og sundhed, når stofferne forekommer under de fastsatte grænseværdier.

Den nye definition af lettere forurenede jord betyder, at der bliver høj grad af overensstemmelse mellem definitionen af lettere forurenede jord og det erfaringsmæssige forureningsniveau i ældre byområder. Regionerne kan således i fremtiden forbigå sådanne arealer i den systematiske kortlægningsindsats, med mindre der er viden om punktkilder.

Revurdering af kortlagte arealer

Ovennævnte udvidelse af begrebet ”lettere forurenede jord” betyder, at der vil være anledning til, at regionerne revurderer arealer, der er kortlagt på vidensniveau 2 på grund af lave forureningskoncentrationer af tunge kulbrinter. Efter styrelsens opfattelse vil regionerne eventuelt kunne blive mødt

¹ Miljøstyrelsen: Miljøprojekt nr. 1225: ”Olie i jord – forslag til analysemetode og justering af jordkvalitetskriterier samt grundlag for afskæringskriterier. Udført af DHI med bistand fra AnalyCen, Eurofins A/S og NIRAS.

med erstatningskrav, hvis revurderingen i relevante sager ikke sker inden for en rimelig tid.

Miljøstyrelsen forventer derfor, at regionerne behandler sager, hvor ejeren ønsker en revurdering, så hurtigt som muligt og ud fra en prioritering af, hvor belastende kortlægningen er for ejeren.

Derudover er det relevant at revurdere alle arealer, som er kortlagt på vidensniveau 2, hvor "diffus jordforurening" er oplyst som forureningsårsag, og hvor der i forbindelse med kortlægningen er målt tunge kulbrinter. Ifølge de oplysninger, Miljøstyrelsen er i besiddelse af, er der 10 kortlagte lokaliteter, hvor forureningsårsagen er angivet som diffus forurening, og hvor der er målt tunge kulbrinter. En udskrift fra Miljøstyrelsens database er vedlagt.

Det bør være bestemmende for regionernes prioritering af revurderingsindsatsen, at de arealer, hvor kortlægningen har størst betydning for ejeren, behandles først.

For de fleste af de arealer, der er kortlagte i dag, er det ikke "diffus jordforurening", men en eller anden form for punktkildeforurening, der er angivet som forureningsårsag. Det kan ikke udelukkes, at der blandt arealer, som er kortlagt på vidensniveau 2 som følge af punktkildeforurening med olie eller lignende, kan være enkelte, som udelukkende er forurenede med lave koncentrationer af tunge kulbrinter. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at byrden for den enkelte grundejer af et forureningskortlagt areal af denne art vil være begrænset i forhold til, at samme areal får ophævet kortlægningen. Arealet vil fortsat være at betragte som lettere forurenede og vil som sådan være omfattet af reguleringen af flytning af jord og for hovedpartens vedkommende tillige fortsat være omfattet af kommunernes generelle områdeklassificering. Regionens revurdering af disse arealers kortlægning med henblik på en ophævelse af kortlægningen vil ud fra en samlet betragtning kunne afvente ejerens egen henvendelse. I nogle tilfælde vil værdisætningen af arealet alt andet lige antageligt kunne ændres i positiv retning ved en ophævelse af kortlægningen, selv om forureningen er den samme.

Samtidig er det Miljøstyrelsens opfattelse, efter en dialog med Danske Regioner, at det vil være forbundet med en uforholdsmæssigt stor indsats at revurdere alle punktkildeforurenede arealer, hvor forureningsårsagen er angivet som olie.

Ændringens betydning for oprydningssindsatsen

Der kan teoretisk set være enkelte af de boligejendomme, der er tilmeldt værditabsordningen på grund af et forureningsniveau under det nye afskæringskriterium på 300 mg/kg tunge kulbrinter.

I forbindelse med ovennævnte revurdering bør regionen vurdere, om de ejendomme hvor forureningen ligger under det nye afskæringskriterium for kulbrintefraktion $C_{20} - C_{35}$, fortsat er berettiget til oprydning. Såfremt der er afgivet et bindende løfte om en konkret oprydning, vil ejeren efter æn-

dringen af bekendtgørelsen om definition af lettere forurenede jord kunne vælge, om han vil have en oprydning eller afstå derfra. Hvis ejeren omvendt ikke har fået et bindende tilsagn, bør ejeren orienteres om, at offentlig finansieret oprydning ikke vil blive gennemført på ejendommen på grund af ændrede kriterier.

Teknisk vurdering af analyseresultater

Det er en forudsætning for anvendelse af bekendtgørelsens grænseværdier, at kulbrinter måles med den såkaldte VKI-metode.²

Bekendtgørelsen er udtryk for, at fraktionen C₂₀-C₃₅ fremover kan regnes som tunge (lav-mobile) kulbrinter.

Ved vurdering af, om grænseværdierne er opfyldt, kan der regnes med gennemsnit af analyseresultater fra et prøvetagningsfelt.³

Når en forurening udelukkende består af tunge kulbrinter i det koncentrationsniveau, der er angivet i bekendtgørelsen, er jorden lettere forurenede, og regionen skal ikke kortlægge forureningen. Opmærksomheden henledes dog på, at der kan være særlige tilfælde, hvor arealer med lettere forurenede jord alligevel kortlægges, jf. lov om forurenede jord, § 3, stk. 3, 2. pkt.

Er der også lette og/eller flygtige kulbrinter til stede, kan jorden ikke uden videre betegnes som lettere forurenede. De lette kulbrinter består af fraktionen C₁₀-C₂₀, og de flygtige kulbrinter består af fraktionen C₆-C₁₀.⁴

Regionen kan beslutte, at jord, som indeholder lette eller flygtige kulbrinter, er lettere forurenede, og dermed ikke skal kortlægges, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Regionen har vurderet, at de lette og flygtige kulbrinter ikke kan medføre risiko, som kan have skadelig virkning for indeklima (ved afdampning) eller for grundvand.
- Hele fraktionen af totalkulbrinter, C₆-C₃₅, opfylder kriteriet 300 mg/kg.

Det er forudsat, at jorden ikke er forurenede med andre stoffer på bekendtgørelsens liste over de angivne intervaller, og at jorden i øvrigt ikke er forurenede med andre stoffer, der kan have skadelig virkning på mennesker og miljø, som sædvanligt ved kortlægningsbeslutninger, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

² "Olie i jord (Reflab metode 1:1998). Link til metoden: <http://www.reference-lab.dk/metodeforskrifter.aspx>

³ Der henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 6, 1998, "Oprydning på forurenede lokaliteter", afsnit 5.2.4, vedr. "kroniske stoffer".

⁴ Vedr. jordkvalitetskriterier og afskæringskriterier for kulbrinte-fraktionerne henvises i øvrigt til "Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord og kvalitetskriterier for drikkevand" på Miljøstyrelsens hjemmeside www.MST.dk

Hvis kulbrinter tidligere er målt som $C_{10}-C_{25}$ og $C_{25}-C_{35}$, og der ikke foreligger andre oplysninger, kan man ved revurdering gå ud fra, at 20 % af indholdet af $C_{10}-C_{25}$ består af fraktionen $C_{20}-C_{25}$. Disse 20 % kan adderes til værdien for $C_{25}-C_{35}$ for at få et udtryk for fraktionen af tunge (lavmobile) kulbrinter $C_{20}-C_{35}$.

Med venlig hilsen

Ulla Højsholt